

BAROMETAR 26

Preuzimanje zajedničke obaveze za završetak pregovora sa EU do kraja 2026. godine

UVOD

Polazeći od Ustava i načela kojima se štite slobode i prava svih građana u demokratskoj i suverenoj državi Crnoj Gori, bez diskriminacije bilo koga, ovaj dokument afirmiše zajedničku obavezu ključnih parlamentarnih političkih aktera u Crnoj Gori da saraduju u cilju uspješnog zaključivanja pregovora o pristupanju EU do kraja 2026. godine. Ovo je javni izraz zrelosti crnogorskog društva, kao i odlučnosti političkih partija da daju prioritet državnom interesu u odnosu na partijski, pružajući podršku svim reformama potrebnim za završetak pregovora sa EU. Potpisnici prepoznaju jedinstvenu priliku za Crnu Goru koju pruža trenutni zamah politike proširenja EU. Osjetljiva, društveno-polarizujuća pitanja koja bi mogla predstavljati digresije i političke slijepe ulice odnosno pitanja koja bi odvušla fokus sa procesa pristupanja EU - neće se aktuelizovati u parlamentarnom diskursu bez širokog društvenog konsenzusa koji se može artikulirati kroz mehanizam razrješenja.

OSNOVNI PRINCIPI

1. Obaveza ispunjavanja evropske reformske agende:

Svi potpisnici, bez obzira na političke ili ideološke razlike, obavezuju se da podrže ispunjavanje obaveza iz evropske agende neophodnih za privremeno zatvaranje svih pregovaračkih poglavlja do kraja 2026. godine, u skladu sa Mapom puta koju je izradila Vlada Crne Gore. Svi potpisnici se takođe obavezuju da podrže predložene reforme i zakonodavne inicijative pripremljene u skladu sa procedurom konsultacija sa Evropskom komisijom, kako bi se pristupni pregovori sa EU završili na vrijeme.

2. Transparentnost i javna odgovornost:

Svi potpisnici su saglasni da promovišu političku atmosferu dijaloga, saradnje i kompromisa na način što će razmjenjivati relevantne informacije o tekućim reformama iz evropske agende između izvršne i zakonodavne vlasti, uključujući i opoziciju. Političke partije se obavezuju na konstruktivne javne rasprave o reformama vezanim za EU, izbjegavajući retoriku koja

bi mogla dovesti u zabludu ili izazvati podjele u vezi sa procesom pristupanja EU.

3. Fokus na državno jedinstvo, poseban tretman polarizujućih pitanja:

Potpisnici se obavezuju da će se fokusirati na državno jedinstvo i saradnju u oblasti EU integracija, ostavljajući polarizujuća pitanja koja bi mogla ugroziti proces pristupanja Crne Gore u Evropsku uniju posebnom mehanizmu razrješenja tih pitanja. Takva pitanja uključuju identitetske teme i druga pitanja koja mogu izazvati etničke ili vjerske tenzije ili destabilizovati nacionalnu bezbjednost Crne Gore. Posebni mehanizam uključuje radne grupe, kao i skupštinske odbore gdje će se date teme obrađivati uz ekspertsku podršku akademske zajednice, kao i političku potporu svih parlamentarnih stranaka, pri čemu će se tražiti kompromisi koji bi zadovoljili sve reprezentativne identitetske grupacije u Crnoj Gori i samim tim doprinijeli dodatnoj stabilizaciji i koheziji našeg društva. Mehanizam bi se detaljno opisao pravilnikom koji bi bio jednoglasno usvojen na prvom sastanku predsjednika parlamentarnih partija. Kvartalno bi se ponavljao sastanak u istom formatu oko praćenja dinamike sprovođenja neophodnih reformi.

4. Dobrosusjedski odnosi i odnosi sa državama članicama EU:

Svi potpisnici se obavezuju da će promovisati regionalnu saradnju i pozitivne bilateralne odnose sa državama članicama EU. Takođe, potpisnici su saglasni da će se uzdržati od bilo kakvih postupaka koji bi mogli narušiti dobrosusjedске odnose ili odnose sa državama članicama EU. Potpunim poštovanjem osnovnih principa ovog dokumenta, potpisnici prepoznaju jedinstvenu priliku koju pruža trenutni zamah politike proširenja EU i potvrđuju svoju posvećenost održavanju snažnog političkog fokusa na reforme vezane za EU, u najboljem interesu svih građana Crne Gore.